

Noord- en Oost-Gelderland

Jaarstukken 2018 GGD Noord- en Oost-Gelderland

2018

© GGD Noord- en Oost-Gelderland

Warnsveld, 11 april 2019

Voorwoord

Publieke Gezondheid

Er lagen in 2018 een ambitieus jaarplan en begroting. Er is veel bereikt en daar kijken we met trots op terug. Onze medewerkers hebben deze resultaten met grote inzet voor de publieke gezondheid weten te realiseren.

In 2018 werd duidelijk, dat de door onze GGD ontwikkelde gecombineerde leefstijlinterventie SLIMMER met ingang van 1 januari 2019 wordt vergoed vanuit de basisverzekering. Er is met veel gedrevenheid gewerkt aan de ontwikkeling van SLIMMER.

De GGD heeft in 2018 de coördinatie van de psychosociale hulpverlening bij ongevallen en rampen overgenomen van GGNet. Dit is één van de wettelijke taken van de GGD. Wij hebben diverse activiteiten uitgevoerd om goed voorbereid te zijn op deze taak.

Begin oktober 2018 was de start van het digitaal platform 'NOG Fitter en Vitaler'. 23 organisaties deden een 'plechtige belofte' om zich in te zetten voor gezonde medewerkers. We richten ons op bedrijven die willen investeren in de gezondheid van hun werknemers. Hiermee willen we een nog groter bereik geven aan onze preventieactiviteiten.

Bestuur en organisatie

Na de gemeenteraadsverkiezingen trad een nieuw Algemeen Bestuur aan. De bestuursleden hebben zich gezamenlijk gebogen over een bestuursagenda. Met deze bestuursagenda geeft het bestuur aan de organisatie kaders en richting mee voor de komende jaren.

De GGD is een traject naar zelforganisatie ingeslagen. Dit vraagt veel inzet van de medewerkers; een nieuwe manier van werken komt in de plaats van een oude. Dit gaat niet vanzelf. We stellen bij waar nodig, maar houden vast aan de koers, in het vertrouwen dat professionals weten wat van hen in hun werk gevraagd wordt.

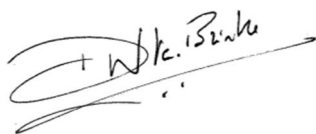
Verantwoording

In het jaarverslag beschrijven wij wat is gerealiseerd van de prioriteiten die het Algemeen Bestuur in de Programmabegroting 2018 heeft vastgesteld. Daarnaast is er de financiële verantwoording in de vorm van de Jaarrekening 2018.

Het publieksjaarverslag vindt u via de website www.ggdnog.nl.

Warnsveld, 11 april 2019

Het Dagelijks Bestuur GGD Noord- en Oost-Gelderland

D.W. ten Brinke
Directeur publieke gezondheid

G. van den Berg
voorzitter

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
Besluit	5
Deel 1: Jaarverslag	6
1. Bestuurlijk kader.....	7
1.1. Jaarstukken.....	7
1.2. Kerngegevens	8
2. Programmaverantwoording	11
2.1. Inleiding.....	11
2.2. Programma Jeugdgezondheidszorg	12
2.3 Programma Algemene Gezondheidszorg	15
2.4. Programma Kennis en expertise.....	17
2.5. Programma Maatschappelijke Zorg	19
2.6. Programma Publieke Gezondheid Vluchtelingen	20
2.7. Overhead	21
2.8. Inwonerbijdrage en Organisatie projecten.....	23
3. Paragrafen	24
3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	24
3.2. Financiering.....	26
3.3. Bedrijfsvoering.....	26
3.4. Verbonden partijen	27
Deel 2: Jaarrekening	28
4. Staat van baten en lasten.....	29
4.1. Overzicht van baten en lasten 2018 GGD NOG.....	29
4.2. Overzicht baten en lasten per programma	30
4.3. Overzicht taakvelden	32
4.4. Incidentele baten en lasten.....	33
5. WNT-verantwoording 2018.....	34
5.1. Bezoldiging topfunctionarissen	34
7. Balans	38
7.1. Balans per 31 december 2018	38
7.2. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	40
7.3. Toelichting op de balans per 31 december 2018	41
8. Niet uit de balans blijvende verplichtingen	48
9. Controleverklaring	49
10. Bijlagen	50
Bijlage 1: Overzicht afrekening Meldpunt Maatschappelijke Zorg	50
Bijlage 2: Afrekening subsidieverlening Zutphen MZ	51
Bijlage 3: Gezond in de stad Apeldoorn 2018	52
Bijlage 4: Afrekening algemene inwonerbijdrage	53

Besluit

Het Algemeen Bestuur van GGD Noord- en Oost-Gelderland; ·

B E S L U I T:

1. het Jaarverslag en de Jaarrekening 2018 van de GGD Noord- en Oost-Gelderland vast te stellen;
2. het saldo van totaal afgerond € 213.000 te bestemmen voor de verwachte personele kosten als gevolg van de in 2018 ingezette organisatieontwikkeling en de verwachte personele kosten om de achterstand bij Jeugdgezondheid als gevolg van het hoge ziekteverzuim en beperkte personele bezetting eind 2018 in te lopen. En hiervoor een bestemmingsreserve te vormen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 11 april 2019

D.W. ten Brinke
Directeur publieke gezondheid

G van den Berg
voorzitter

Deel 1: Jaarverslag

1. Bestuurlijk kader

1.1. Jaarstukken

Jaarverslag

In het jaarverslag over 2018 leggen wij als Dagelijks Bestuur verantwoording af over de realisering van de beleidsprioriteiten uit de Programmabegroting en de uitvoering van de reguliere werkzaamheden in 2018. Het Algemeen Bestuur heeft deze begroting op 6 juli 2017 vastgesteld en geactualiseerd met een viertal begrotingswijzigingen waarvan de vierde begrotingswijziging op 22 november 2018 is vastgesteld. In de programmabegroting staan bij de beleidsprioriteiten indicatoren, die zo duidelijk mogelijk aangeven wanneer de doelstelling is bereikt.

Met de kleuren van het verkeerslicht rood, geel en groen geven wij aan of een beleidsprioriteit wel, deels of niet is gerealiseerd. Wij geven een korte toelichting op bijzonderheden en actuele ontwikkelingen.

Wij gaan in het jaarverslag ook in op de uitvoering van de voornemens en activiteiten uit de bedrijfsvoeringparagrafen:

- Weerstandsvermogen risicobeheersing en kengetallen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen

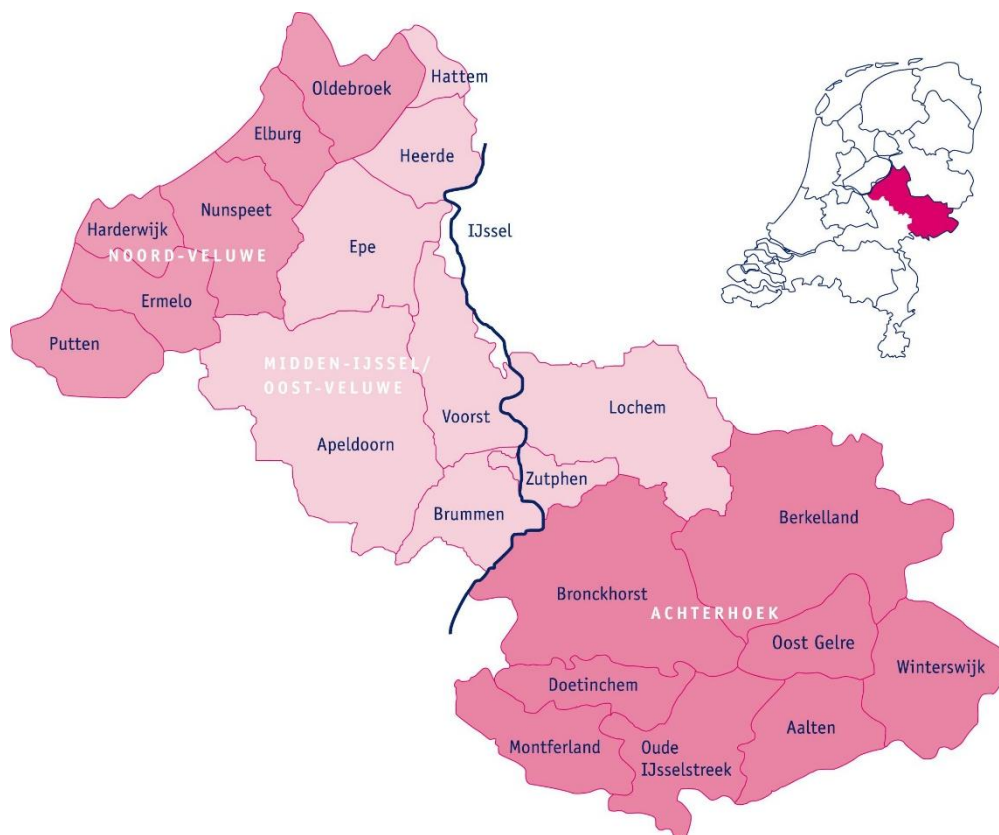
Jaarrekening

De jaarrekening vormt de financiële jaarafsluiting. Voor de bestemming van het gerealiseerde financiële resultaat doen wij een voorstel dat nog niet in de jaarrekening is verwerkt.

1.2. Kerngegevens

Werkgebied 2018

Deelnemende gemeente en inwonertallen per 31-12-2018

Aantal deelnemende gemeenten	22
Totaal aantal inwoners	824.162

Regio Noord-Veluwe - Harderwijk	
Elburg	23.087
Ermelo	26.855
Harderwijk	47.572
Nunspeet	27.485
Oldebroek	23.594
Putten	24.200
Totaal	172.793
aantal gemeente	6

Regio Midden-IJssel/ Oost-Veluwe Apeldoorn	
Apeldoorn	162.456
Brummen	20.672
Epe	33.151
Hatterm	12.170
Heerde	18.549
Lochem	33.600
Voorst	24.401
Zutphen	47.605
Totaal	352.604
aantal gemeente	8

Regio Achterhoek - Doetinchem	
Aalten	27.007
Berkelland	43.899
Bronckhorst	36.219
Doetinchem	57.543
Montferland	36.028
Oost Gelre	29.700
Oude IJsselstreek	39.462
Winterswijk	28.907
Totaal	298.765
aantal gemeente	8

Personeelsbestand per 31-12-2018

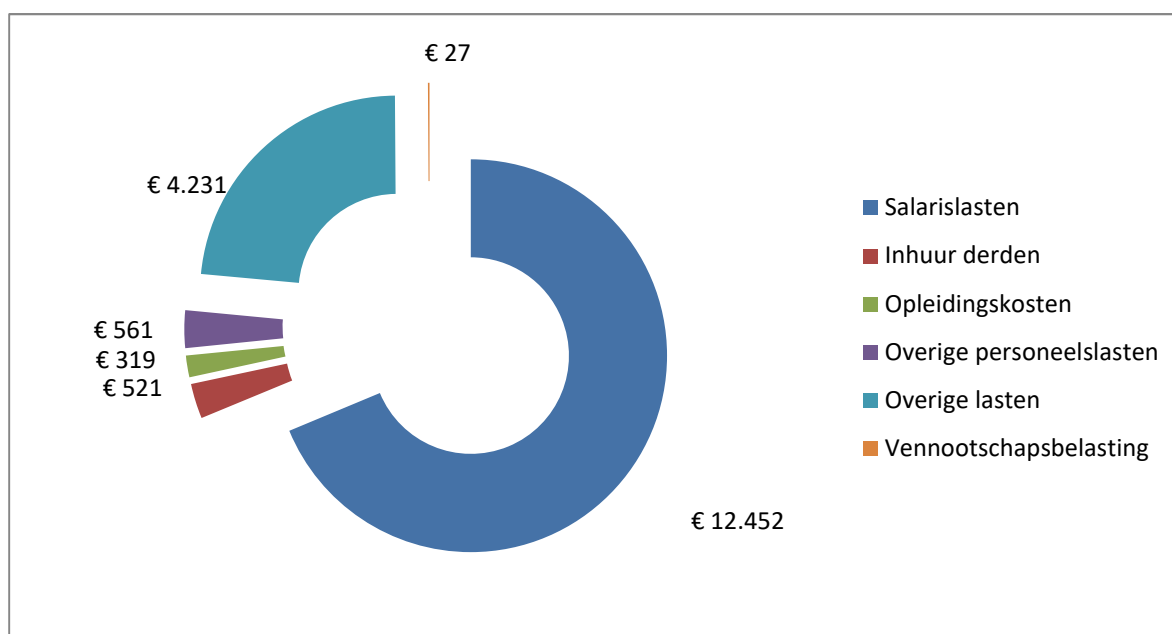
	in vaste dienst	in tijdelijke dienst	totaal
Aantal medewerkers	220	38	258
Aantal fte's	159	23	182

Totaal lasten en baten jaarrekening 2018

X € 1.000

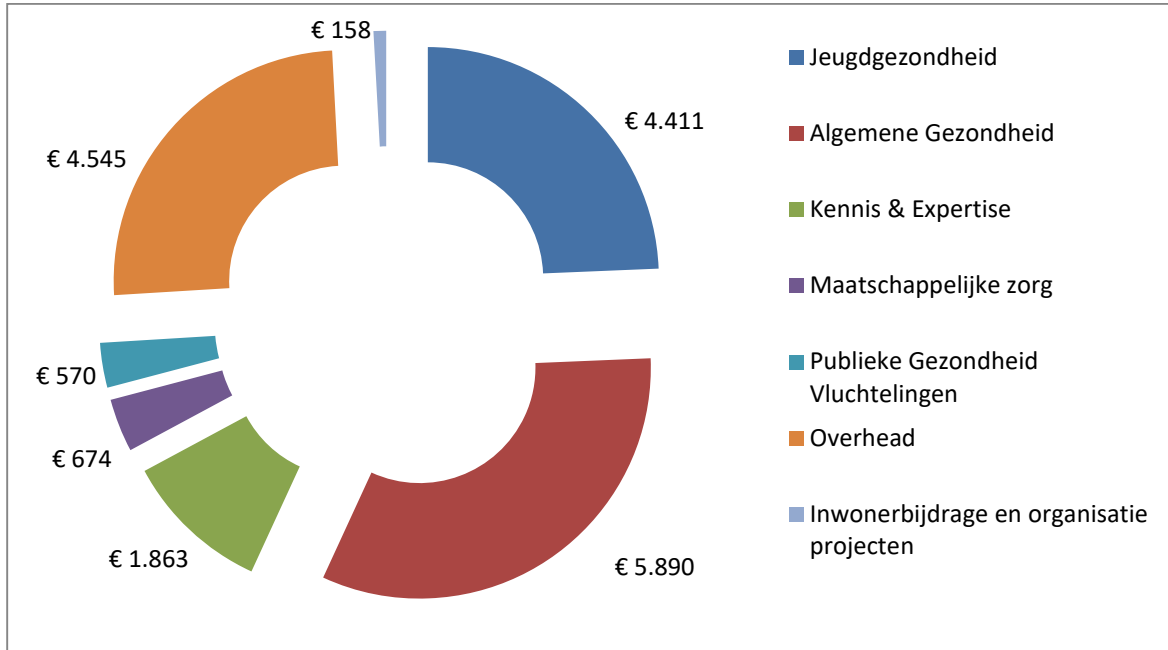
Rekening van baten en lasten GGDNOG	Rekening 2018
Baten	17.983
Lasten	18.111
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-128
Mutaties reserves	341
Gerealiseerd resultaat	213

Verdeling totale lasten 2018 (x 1.000)

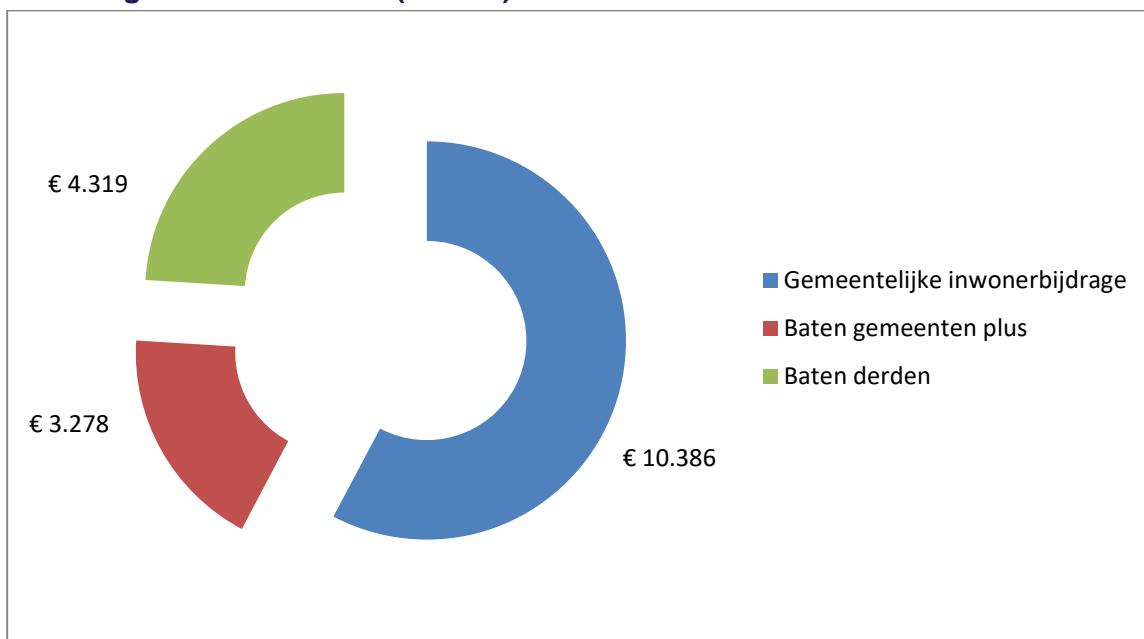

EEN
GEZOND
HOUVAST

Verdeling totale lasten 2018 per programma (x 1.000)

Verdeling totale baten 2018 (x 1.000)

2. Programmaverantwoording

2.1. Inleiding

De kerntaak van de GGD is de uitvoering van gemeentelijke taken op basis van de Wet publieke gezondheid.

In de volgende paragrafen volgt een terugblik op de realisering van de prioriteiten die in de Programmabegroting 2018 zijn opgenomen in de programma's van GGD NOG. Wij lichten de cijfers toe ten opzichte van de 4^e begrotingswijziging vastgesteld op 22 november 2018 door het AB.

2.2. Programma Jeugdgezondheidszorg

2.2.1 Prioriteiten 2018

Preventie via jeugdgezondheid doorontwikkelen en verder flexibiliseren

Indicator: In 2017 heeft de jeugdgezondheid pilots bij een aantal gemeenten uitgevoerd. Voor 2018 willen wij - na een positieve evaluatie - dit in alle betrokken gemeenten invoeren, in samenwerking met de samenwerkingspartners.

Een nieuw instrument voor de jaarplanning is klaar. Dit wordt in het nieuwe schooljaar 2018-2019 ingezet. Afspraken over de aanwezigheid op scholen worden op maat met de scholen gemaakt. Alle kinderen op het basisonderwijs worden in principe digitaal via de school uitgenodigd. Dit vraagt nog wel aandacht aangezien niet alle scholen meewerken.

Samenwerking versterken en lokaal maatwerk leveren

Indicator: In alle regio's is er een geformaliseerde samenwerking met de centra voor jeugd en gezin (CJG) en of thuiszorg die de Jeugdgezondheid 0-4 jarigen uitvoert.

In de regio Noord-Veluwe is een intensieve samenwerking met Icare en de Stichting Jeugd Noord-Veluwe in vijf CJG's. In Putten is deze samenwerking met Buurtzorg Jong en Icare. Op de Noord-Veluwe werken wij mee aan de ontwikkeling van een jeugddossier. In de regio Midden-IJssel/Oost-Veluwe is een goede samenwerking met Vérian in de CJG's. In de regio Achterhoek is een intensieve samenwerking met Yunio, hier worden ook diverse pilots gezamenlijk uitgevoerd. Met de drie thuiszorgorganisaties is in 2018 een gezamenlijke scholing gestart. In november 2018 is een bijeenkomst georganiseerd waarin met de drie thuiszorgorganisaties besproken is welke mogelijkheden er nog meer zijn om de knip tussen 0-4 en 4-18 jaar verder te verkleinen. Afgesproken is dat in 2019 een aantal pilotprojecten gestart worden.

Overheveling uitvoering Rijksvaccinatieprogramma

Indicator: de GGD heeft met de betrokken gemeenten afspraken over de uitvoering en financiering van het rijksvaccinatieprogramma.

Het Algemeen Bestuur heeft in april ingestemd met een voorstel aan de gemeenten voor de uitvoering en financiering van het rijksvaccinatieprogramma door de GGD.

Contractafspraken en productievolumes

Indicator: de GGD behaalt de prestatiecijfers uit de Productenraming 2018. De gestelde norm is 90%. Afwijkingen worden vroegtijdig gemeld en onderbouwd.

De productie in het schooljaar 2017-2018 is gehaald. Wel heeft in overleg met de scholen een aanpassing op het pakket plaatsgevonden. Door een hoog ziekteverzuim en het niet in kunnen vullen van vacatures is er een achterstand voor het schooljaar 2018-2019.

2.2.2 Wat heeft de GGD nog meer gedaan

De GGD is met de zes gemeenten op de Noord-Veluwe in overleg over een collectieve opdracht voor de uitvoering van de jeugdgezondheid voor adolescenten. Dit overleg gaat over welke activiteiten door Jeugdgezondheid aan deze doelgroep wordt aangeboden en over de bekostiging ervan. De overige gemeenten nemen de uitvoering van dit onderzoek al bij de GGD af. Tot op heden heeft dit nog geen resultaat opgeleverd.

De jeugdgezondheid zet in 2018 stevig in op een van de vier pijlers van de preventieagenda weerbaarheid. Samen met onderwijs, jeugdhulp en huisartsen draagt de Jeugdgezondheid bij aan de aanpak van hardnekkige maatschappelijke problemen, zoals schoolverzuim, kindermishandeling en armoede.

In het najaar van 2018 werd aan het Rijksvaccinatieprogramma een vaccinatie toegevoegd tegen meningokokken typen A, C, W en Y voor tieners. In het najaar van 2018 hebben jeugdigen geboren tussen 1 april en 31 december 2004 een uitnodiging voor deze vaccinatie ontvangen. De opkomst voor deze vaccinatie was 90%.

2.2.3 Financiële verantwoording

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma- begroting 2018	4e begrotings wijziging 2018	Rekening 2018	afwijking
Jeugdgezondheid				
Baten	848	1.055	1.024	-31
Lasten	4.190	4.504	4.411	-93
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-3.342	-3.449	-3.387	62
Dotatie reserve	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-3.342	-3.449	-3.387	62

Het saldo van de Jeugdgezondheid is € 62.000 hoger dan begroot. De lasten zijn lager (€ 93.000) dan de 4^e begrotingswijziging. Door de krappe arbeidsmarkt is het niet gelukt om het benodigde personeel te werven. Hierdoor zijn een aantal projecten niet uitgevoerd (daling baten met € 31.000) en is er een kleine achterstand in productie van het schooljaar 2018/2019.

2.3 Programma Algemene Gezondheidszorg

2.3.1 Prioriteiten 2018

: Omgevingswet en gezonde leefomgeving

Indicator: In 16 van de 22 van de gemeenten (75%) is gezondheid een herkenbaar onderdeel van de omgevingsvisie.

De gezondheid is bij 75% van de gemeenten een aandachtspunt in de omgevingsvisie, het omgevingsplan of bij de voorbereiding daarop.

Toezicht kinderopvang

Indicator: de GGD voert 'het nieuwe toezicht' uit in alle 22 gemeenten.

De GGD voert het nieuwe toezicht uit in alle gemeenten. Het inwerken vergde meer tijd dan verwacht.

Antibiotica-resistentie

Indicator: De GGD realiseert 80% van de doelstellingen uit het werkplan 2018 van het Gelders Antibioticaresistentie en Infectiepreventienetwerk (GAIN).

In beide netwerken neemt GGD NOG actief deel en ligt het werkplan op schema.

Contractafspraken en productievolumes

Indicator: de GGD behaalt de prestatiecijfers uit de productenraming 2018. De gestelde norm is 90 %. Afwijkingen worden vroegtijdig gemeld en onderbouwd.

Vrijwel alle contractafspraken en productievolumes worden behaald. Er is een achterstand bij Toezicht Kinderopvang door het invoeren van het nieuwe toezicht. De GGD heeft dit jaar wel alle verplichte inspecties uitgevoerd.

2.3.2 Wat heeft de GGD nog meer gedaan

Naast de al gemelde beleidsprioriteiten gaat de GGD in overleg met een aantal gemeenten het project "Nu niet zwanger" uitvoeren. Door het contactonderzoek in Vaassen is dit uitgesteld.

Het project rond de Omgevingswet verloopt succesvol. Inzet is het voortzetten van dit project.

De Minister van Justitie en Veiligheid heeft op 28 september 2018 aan de Tweede Kamer met een brief haar standpunt naar aanleiding van de rapporten van de commissie Hoes (arrestantenzorg) en de commissie Adema (lijkschouw) bekend gemaakt. Uit de brief komt naar voren dat de medische arrestantenzorg moet worden gecontracteerd met een lichte aanbestedingsvorm. Zodra meer duidelijk is neemt de GGD actie op dit dossier. De projecten "Samen aan de slag voor een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag" zijn afgerond. De burgemeesters en wethouders Publieke Gezondheid hebben in een bijeenkomst met de methode morele oordeelsvorming ervaren hoe zij afwegingen maken om informatie te delen in de praktijk. De gemeenten van de Noord-Veluwe en Achterhoek willen deze methode implementeren om de samenwerking in de keten en het delen van informatie te verbeteren.

2.3.3 Financiële verantwoording

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma- begroting 2018	4e begrotings wijziging 2018	Rekening 2018	afwijking
Algemene Gezondheid				
Baten	4.068	4.621	4.736	115
Lasten	5.336	5.889	5.890	1
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-1.268	-1.268	-1.154	114
Dotatie reserve	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-1.268	-1.268	-1.154	114

Het saldo is € 114.000 hoger dan begroot. Dit wordt geheel veroorzaakt door hogere baten. Dit zijn hogere baten bij forensische geneeskunde met name een hogere vraag naar arrestantenzorg. De baten voor reizigersvaccinatie zijn fors gestegen als gevolg van de vraag naar meningokokkenvaccinaties. Hier staat tegenover een daling van de baten bij technische hygiënezorg. Door het invoeren van het nieuwe toezicht zijn minder inspecties uitgevoerd. De lasten blijven gelijk doordat de extra taken uitgevoerd zijn binnen de bezetting.

2.4. Programma Kennis en expertise

2.4.1 Prioriteiten 2018

Onderzoek in het sociale domein

Indicator: het aantal onderzoeken door de GGD in het sociaal domein neemt toe.

 Het aantal onderzoeken is niet toegenomen. De gemeenteraadsverkiezingen en het vormen van een nieuw college zijn hier waarschijnlijk de oorzaak van.

Gezond ouder worden

Indicator: In 16 van de 22 van de gemeenten (75%) ondersteunt de GGD het lokale ouderenbeleid.

 De GGD ondersteunt nu, in de vorm van netwerken, 15 gemeenten bij het lokale ouderenbeleid.

Contractafspraken en productievolumes

Indicator: de GGD behaalt de prestatiecijfers uit de productenraming 2018. De gestelde norm is 90%. Afwijkingen worden vroegtijdig gemeld en onderbouwd.

 De activiteiten liggen op schema. Door de gemeenteraadsverkiezingen en het vormen van de nieuwe colleges blijven de opdrachten iets achter.

2.4.2 Wat heeft de GGD nog meer gedaan

Naar aanleiding van een langdurig actieplan gezond gedrag (Vitaal Nederland) is de GGD gestart met een platform NOG Fitter en Vitaler. Op 4 oktober jl. heeft hiervoor een door de GGD georganiseerde startconferentie plaatsgevonden.

De gezondheid van jongeren in het Praktijkonderwijs is een witte vlek. Van deze jongeren wordt verwacht dat zij over het algemeen een minder goede gezondheid en een ongezondere leefstijl hebben dan jongeren in hogere onderwijsniveaus. E-MOVO kan - met enkele aanpassingen - in het Praktijkonderwijs worden uitgevoerd. De gemeenten hebben besloten om de uitvoering van deze monitor in het basispakket op te nemen.

2.4.3 Financiële verantwoording

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma- begroting 2018	4e begrotings wijziging 2018	Rekening 2018	afwijking
Kennis & Expertise				
Baten	225	494	462	-32
Lasten	1.594	1.877	1.863	-14
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-1.369	-1.383	-1.401	-18
Dotatie reserve	0	23	23	0
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-1.369	-1.406	-1.424	-18

De baten dalen als gevolg van lagere subsidieopbrengst. De lagere lasten zijn het gevolg van lagere projectkosten op de subsidieprojecten. Per saldo is het gerealiseerde resultaat € 14.000 lager.

2.5. Programma Maatschappelijke Zorg

2.5.1 Prioriteiten 2018

Maatschappelijke zorg en veiligheid verbinden

Indicator: De GGD voert projecten met relevante ketenpartners uit op het gebied van maatschappelijke zorg.

De GGD voert in de Noord-Veluwe projecten uit met ketenpartners. Bemoeizorg is vernieuwd tot VIA (Vangnet Informatie en Advies).

Contractafspraken en productievolumes

Indicator: de GGD behaalt de prestatiecijfers uit de productenraming 2018. De gestelde norm is 90%. Afwijkingen worden vroegtijdig gemeld en onderbouwd.

De GGD behaalt de gemaakte contractafspraken.

2.5.2 Wat heeft de GGD nog meer gedaan

Voor Maatschappelijke Zorg in de Noord-Veluwe is samen met de ketenpartners een project Vernieuwing Bemoeizorg uitgevoerd. Dit is afgerond en resulteert in een nieuwe werkwijze.

2.5.3 Financiële verantwoording

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma- begroting 2018	4e begrotings wijziging 2018	Rekening 2018	afwijking
Maatschappelijke Zorg				
Baten	709	713	732	19
Lasten	575	614	674	60
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	134	99	58	-41
Dotatie reserve	0	0	0	0
Ottrekking reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	134	99	58	-41

Het lagere saldo bij Maatschappelijke Zorg wordt veroorzaakt door meer inhuur van het team Vangnet Informatie en Advies en de vervanging van ziekte.

2.6. Programma Publieke Gezondheid Vluchtelingen

2.6.1 Prioriteiten 2018

Publieke gezondheidszorg voor vluchtelingen in de gemeenten

Indicator: Minimaal 20 van de 22 van de gemeenten (90%) heeft inzet rond statushouders en gezondheid opgenomen in een beleidsplan en geeft hier een concrete uitwerking aan.

De GGD ondersteunt de gemeenten bij de zorg voor statushouders. Financiering voor komende jaren is helder.

Contractafspraken en productievolumes

Indicator: de GGD behaalt de prestatiecijfers uit de productenraming 2018. De gestelde norm is 90%. Afwijkingen worden vroegtijdig gemeld en onderbouwd.

De GGD behaalt de gemaakte contractafspraken.

2.6.2 Wat heeft de GGD nog meer gedaan

De inzet voor Publieke Gezondheid Statushouders bij de GGD is besproken met de gemeenten en er is een meerjarenperspectief voor de financiering. De taak van projectleider gezondheidszorg statushouders wordt in 2018 afgebouwd. Vanaf 2019 biedt de GGD deze taak als pluspakket aan de gemeenten aan.

2.6.3 Financiële verantwoording

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma- begroting 2018	4e begrotings wijziging 2018	Rekening 2018	afwijking
Publieke Gezondheid Vluchtelingen				
Baten	505	533	583	50
Lasten	407	559	570	11
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	98	-26	13	39
Dotatie reserve	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	168	168	0
Gerealiseerd resultaat	98	142	181	39

Het saldo is € 39.000 hoger dan begroot. De baten zijn € 50.000 door meer vluchtelingen op de COA locaties. In Zutphen is een extra locatie geopend en in Harderwijk zijn de aantallen in het 4^e kwartaal gestegen. Hierdoor is de vergoeding van het COA aan GGDNOG gestegen. De lasten stijgen niet evenredig want het aantal vluchtelingen dat de GGD-medewerkers kunnen zien valt binnen het afgesproken aantal uren dat zij werken op de COA-locatie.

2.7. Overhead

2.7.1 Prioriteiten 2018

Nieuwe colleges, nieuw GGD-bestuur, nieuwe bestuursagenda

Indicator: het AB stelt de Bestuursagenda 2018-2022 vast

De voorbereidingen voor een nieuwe bestuursagenda zijn in gang gezet. Deze liggen op schema.

2.7.2 Wat heeft de GGD nog meer gedaan

De bureaus en smartphones zijn vervangen en de infrastructuur van de ICT-omgeving is in 2018 vervangen door een toekomstbestendige Cloud-oplossing. Alle medewerkers hebben nu de beschikking over een laptop en kunnen tijd en plaats onafhankelijk werken. De GGD-organisatie is een traject naar zelforganisatie ingeslagen. In 2018 zijn de teams van de ondersteuningsorganisatie aan de slag geweest met de principes van zelforganisatie. Dat betekende veel overleggen en anders kijken en denken, zelf verantwoordelijkheid nemen. De uitwerking van het zelf organiseren betekende vervolgens een continuproces van herbeziën wat de ondersteuning levert aan de klant.

2.7.3 Financiële verantwoording

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma- begroting 2018	4e begrotings wijziging 2018	Rekening 2018	afwijking
Overhead				
Baten	5	57	60	3
Lasten	4.889	4.574	4.545	-29
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-4.884	-4.517	-4.485	32
Dotatie reserve	0	0	50	50
Onttrekking reserve	375	246	246	0
Gerealiseerd resultaat	-4.509	-4.271	-4.289	-18

Het resultaat op de overhead is nagenoeg gelijk aan de 4^e begrotingswijziging. De dotatie aan de reserve betreft een dotatie aan de reserve personele lasten. Hierin wordt een reservering opgenomen voor de vakantieuken die de medewerkers nog kunnen opnemen. Deze uren zijn, als gevolg van een wijziging in de CAO waarin medewerkers meer uren kunnen sparen, toegenomen.

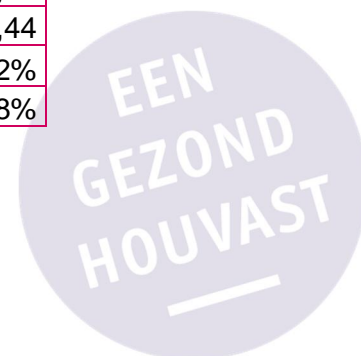
Budget onvoorziën

In de begroting heeft GGD NOG een budget van € 175.000 (1% van de totale baten) opgenomen als budget onvoorziën. Dit budget is ingezet voor ziektevervangning bij Jeugdgezondheid en ondersteuning.

Vennootschapsbelasting

GGD NOG is voor de producten reizigersadviesing en arrestantenzorg belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Over 2018 moet GGD NOG afgerond € 27.000 aan vennootschapsbelasting betalen.

Beleidsindicatoren taakveld Bestuur en ondersteuning	
Indicator	kengetal
Formatie per 1.000 inwoners	0,21
Bezetting per 1.000 inwoners	0,22
Apparaatskosten per inwoner	€ 5,44
Externe inhuur als % van de loonsom en kosten inhuur	4,2%
Overhead in % van de totale lasten	24,8%

2.8. Inwonerbijdrage en Organisatie projecten

2.8.1 Financiële verantwoording

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma- begroting 2018	4e begrotings wijziging 2018	Rekening 2018	afwijking
Inwonerbijdrage en organisatie- projecten				
Baten	10.386	10.386	10.386	0
Lasten	130	180	158	-22
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	10.256	10.206	10.228	22
Dotatie reserve	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	10.256	10.206	10.228	22

De lasten voor het programma inwonerbijdrage en organisatieprojecten zijn € 22.000 lager omdat er minder lasten zijn gemaakt voor het organisatieproject Samenwerken in Beweging.

Algemene dekkingsmiddelen

In de programmabegroting is de inwonerbijdrage die GGD NOG van de deelnemende gemeente ontvangt vastgesteld. De inwonerbijdrage 2018 was € 10.386.000. Deze inwonerbijdrage verandert gedurende het jaar niet. Bij het opstellen van de jaarrekening maken we een eindafrekening op basis van het aantal inwoners per 31 december 2018.

3. Paragrafen

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bevat deze jaarrekening de volgende vier paragrafen:

- weerstandsvermogen en risicobeheersing (inventarisatie weerstandcapaciteit, risico's en beleid),
- financiering (treasurybeleid inclusief schatkistbankieren),
- bedrijfsvoering (bedrijfsprocessen om de beleidsdoelstellingen te realiseren en de sturing en beheersing daarvan),
- verbonden partijen (waar de GGD bestuurlijke invloed en financieel belang heeft).

3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen is het vermogen van GGD NOG om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit van de GGD in gevaar komt. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- de weerstandscapaciteit, d.w.z. de middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten te dekken en
- alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

In het kader van de vernieuwing van de BBV is een uniforme basisset financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing voorgeschreven. Voor GGD NOG zijn de onderstaande kengetallen van toepassing:

- Netto Schuldquote: de netto schuld gedeeld door de totale inkomsten,
- Solvabiliteit: eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen,
- Structurele exploitatieruimte: het structurele exploitatiesaldo in percentage van de totale baten.

Kengetal	realisatie 2017	begroot 2018	realisatie 2018
Netto schuld quote	-10,0%	-3,6%	-9,4%
Solvabiliteit	53,1%	37,3%	50,9%
Structurele exploitatieruimte	0,5%	0,0%	0,7%

3.1.1. Weerstandscapaciteit en risico's

Weerstandscapaciteit

Het Algemeen Bestuur heeft in 2010 besloten dat met een weerstandsvermogen van 5% van de omzet van de basisproducten en 20% van de omzet van plusproducten in redelijke mate in de structurele risico's wordt voorzien. De reserve basisproducten wordt geacht voor de helft bij de deelnemende gemeenten te zijn gereserveerd, de reserve plusproducten wordt volledig bij de GGD aangehouden.

3.1.2. Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

Percentage weerstandscapaciteit in €

Berekening percentage weerstandscapaciteit		31-12-2018
Weerstandscapaciteit (materieel gezien)		1.618.000
Voorstel tot storting bij jaarrekening 2018		0
Stand weerstandsvermogen bij GGD na stortingsvoorstel		1.618.000
Weerstandsvermogen aan te houden bij de GGD per 31-12-2018		1.779.500
Percentage weerstandscapaciteit		91%

Benodigd weerstandsvermogen structurele exploitatierisico's in €

	Totaal	Basis producten	Plus producten
Baten programma	17.983.000	10.386.000	7.597.000
Aan te houden reserve		5%	20%
Maximale bedragen per 31-12-2018	2.039.000	519.000	1.520.000
Waarvan geacht aangehouden te worden bij de gemeente	259.500	259.500	
Waarvan aan te houden bij GGD	1.779.500	259.500	1.520.000
Weerstandsvermogen ultimo 2018	1.618.000		
Voorgenomen storting jaarrekening 2018	0		
Verwacht saldo weerstandsvermogen bij GGD na voorgenomen storting	1.618.000		

Op basis van de in 2018 gerealiseerde baten is een berekening gemaakt van het benodigde weerstandsvermogen per 31-12-2018. De gerealiseerde baten zijn vooral door de toename van taken forensische geneeskunde, reizigersvaccinatie en technische hygiëne zorg hoger. Hierdoor wordt ook de aan te houden reserve bij de GGD hoger. Het percentage weerstandscapaciteit is 91%.

Begin 2019 komt GGD NOG met een notitie over risicomanagement en weerstandsvermogen. Hier uit komt mogelijk een andere bepaling van het benodigde weerstandsvermogen naar voren. In afwachting op de uitkomsten van de notitie stellen we voor de algemene reserve niet aan te vullen tot 100%.

3.2. Financiering

Inleiding

Deze paragraaf omvat de verantwoording voor het gevoerde beheer van de financieringsportefeuille.

Het Algemeen Bestuur heeft een Treasurystatuut vastgesteld waarin de volgende uitgangspunten zijn vastgelegd:

- zoveel mogelijke interne financiering,
- een risicomijdende gedragslijn.

3.2.1. Renteresultaten

De GGD heeft de overvloedige kasmiddelen belegd bij de rijksoverheid (zie jaarrekening paragraaf Schatkistbankieren).

3.2.2. Kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen van de GGD betreffen verbouwing hoofdlocatie, medische apparatuur, kantoorinventaris, ICT en telefonieproducten.

Per 31-12-2018 is de boekwaarde van kapitaalgoederen afgerond € 1,2 miljoen. De GGD heeft in 2018 € 206.000 geïnvesteerd. Het betreft investeringen in laptops, bureaus en smartphones. De GGD rekent geen rentekosten toe aan de activa.

3.3. Bedrijfsvoering

Hoofdpijnen

Het centrale thema voor de GGD-organisatie is in 2018 de ontwikkeling naar zelforganiserende teams geweest. Vanuit het project 'Samenwerken in beweging' is de invoering begeleid. De GGD richt zich op versterking van klantgerichtheid, samenwerking en toekomstgerichtheid. Medewerkers en teams krijgen meer verantwoordelijkheid om zelf hun werk te organiseren en de gestelde doelen te bereiken, binnen de kaders van bestuur en organisatie.

De medewerkers hebben 2018 ervaren als een intensief jaar. De eerste stappen naar zelforganisatie en zoeken van oplossingen in de nieuwe organisatievorm hebben veel energie gevraagd van medewerkers en management. Eind 2018 kwamen uit het medewerker onderzoek en een externe Quick Scan Bedrijfsondersteuning een aantal de knelpunten naar voren. Het managementteam heeft geconcludeerd dat het zelforganisatie als doel handhaaft, maar dat de weg ernaar toe om bijsturing vraagt. Hiertoe is het MT eind 2018 gestart met het opstellen van een actieplan.

De GGD heeft in 2018 gewerkt aan verbetering van bestuurs- en managementinformatie.

Binnen de GGD-organisatie zijn hiervoor de eerste resultaten bereikt voor teams en management. Het tempo waarin we vorderingen maken blijft een aandachtspunt.

De GGD heeft in 2018 het project verbetering beleid- en budgetcyclus voortgezet. Het doel is beter aan te sluiten op de informatie- en sturingsbehoefte van de opdrachtgevers, teams en managers. Binnen de GGD verandert de cyclus door de ontwikkeling naar zelforganisatie.

De behoefte is vooral om de resultaten van teams duidelijker en specifieker in beeld te krijgen.

3.3.1. Kwaliteitszorg

HKZ certificaat

In 2018 is GGD Noord- en Oost-Gelderland opnieuw geaudit voor de branche specifieke kwaliteitscertificering, de Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector. Deze audit heeft geleid tot voortzetting van de certificering.

Klachten van cliënten

Sinds 1 mei 2017 heeft de GGD een externe klachtenfunctionaris via Zorgbelang Gelderland. De aanleiding hiervoor is de nieuwe Wet kwaliteit, klachten en geschillen gezondheidszorg. De klachtenfunctionaris behandelt ook klachten die onder de Algemene bestuursrecht vallen (klachten die niet over zorg gaan). In 2018 kwamen in totaal 37 klachten binnen van 33 cliënten. Deze klachten zijn door een (praktische) oplossing of bemiddeling afgehandeld. Er zijn geen klachten voorgelegd aan de Geschillencommissie publieke gezondheid of de Nationale ombudsman.

3.4. Verbonden partijen

De GGD kent geen verbonden partijen in formele zin.

Deel 2: Jaarrekening

4. Staat van baten en lasten

4.1. Overzicht van baten en lasten 2018 GGD NOG

X € 1.000

Rekening van baten en lasten	Programma- begroting 2018	4e begrotings wijziging 2018	Rekening 2018	afwijking
GGD Noord- en Oost-Gelderland				
Baten	16.746	17.858	17.983	125
Lasten	17.121	18.197	18.111	-86
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-375	-339	-128	211
Dotatie reserve	0	23	73	50
Onttrekking reserve	375	414	414	0
Gerealiseerd resultaat	0	52	213	161

Toelichting baten en lasten 2018 GGD NOG

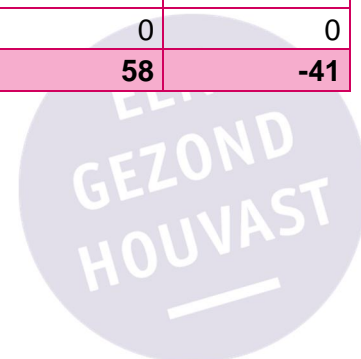
Het gerealiseerde saldo van GGD NOG is € 161.000 hoger dan de 4^e begrotingswijziging. De baten stijgen als gevolg van meer taken/opdrachten bij forensische geneeskunde, reizigersvaccinaties en asielzoekers. De lasten dalen met € 85.000. Door de krappe arbeidsmarkt is het niet gelukt om voldoende personeel bij Jeugdgezondheid te werven om het hoge ziekteverzuim op te vangen. De dotatie reserve betreft een dotatie aan de reserve personele lasten doordat het aantal vakantieuren die medewerkers nog kunnen opnemen zijn gestegen.

4.2. Overzicht baten en lasten per programma

X € 1.000

Rekening van baten en lasten per programma	Programma-begroting 2018	4e begrotingswijziging 2018	Rekening 2018	afwijking
Jeugdgezondheid				
Baten	848	1.055	1.024	-31
Lasten	4.190	4.504	4.411	-93
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-3.342	-3.449	-3.387	62
Dotatie reserve	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-3.342	-3.449	-3.387	62
Algemene Gezondheid				
Baten	4.068	4.621	4.736	115
Lasten	5.336	5.889	5.890	1
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-1.268	-1.268	-1.154	114
Dotatie reserve	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-1.268	-1.268	-1.154	114
Kennis & Expertise				
Baten	225	494	462	-32
Lasten	1.594	1.877	1.863	-14
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-1.369	-1.383	-1.401	-18
Dotatie reserve	0	23	23	0
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-1.369	-1.406	-1.424	-18
Maatschappelijke Zorg				
Baten	709	713	732	19
Lasten	575	614	674	60
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	134	99	58	-41
Dotatie reserve	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	134	99	58	-41

X € 1.000

Rekening van baten en lasten per programma	Programma-begroting 2018	4e begrotingswijziging 2018	Rekening 2018	afwijking
Publieke Gezondheid Vluchtelingen				
Baten	505	533	583	50
Lasten	407	559	570	11
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	98	-26	13	39
Dotatie reserve	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	168	168	0
Gerealiseerd resultaat	98	142	181	39
Overhead				
Baten	5	57	60	3
Lasten	4.889	4.574	4.545	-29
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-4.884	-4.517	-4.485	32
Dotatie reserve	0	0	50	50
Onttrekking reserve	375	246	246	0
Gerealiseerd resultaat	-4.509	-4.271	-4.289	-18
Inwonerbijdrage en organisatie-projecten				
Baten	10.386	10.386	10.386	0
Lasten	130	180	158	-22
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	10.256	10.206	10.228	22
Dotatie reserve	0	0	0	0
Onttrekking reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	10.256	10.206	10.228	22

Toelichting begrotingsrechtmatigheid

De lasten bij het programma Maatschappelijke Zorg zijn € 67.000 hoger dan bij de 4^e begrotingswijziging 2018. Deze hogere lasten zijn het gevolg van meer inzet van het team Vangnet Informatie en Advies op de Noord-Veluwe door een grotere hulpvraag. Hier staat een hogere opbrengst tegenover van € 20.000. Daarnaast zijn er hogere lasten voor inhuur personeel voor de vervanging van een zieke medewerker.

4.3. Overzicht taakvelden

Het BBV schrijft voor dat de GGD NOG een overzicht in de jaarrekening opneemt met een verdeling van de baten, lasten en het saldo per taakveld. De taakvelden zijn door de rijksoverheid gedefinieerd. Onderstaand het overzicht met de verdeling naar taakvelden over 2018.

In € 1.000

Taakveld IV3		Baten	Lasten	Saldo
0.	Bestuur en ondersteuning			
0.4	Overhead	4.349	4.545	-196
0.9	Vennootschapsbelasting	0	27	-27
0.10	Mutaties reserves	414	73	341
0.11	Resultaat van rekening van baten en lasten			213
1.	Veiligheid			
1.1	Crisisbeheersing/brandweer	298	298	0
7.	Volksgezondheid en Milieu			
7.1	Volksgezondheid	12.811	12.919	-108
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	525	322	203

4.4. Incidentele baten en lasten

In onderstaand overzicht zijn de incidentele baten en lasten opgenomen.
Incidentele baten of lasten onder € 25.000 zijn niet opgenomen in het overzicht.

X € 1.000

Incidentele baten en lasten	Programma	Begroting 2018	Realisatie 2018	Vershil
Lasten				
Meningokokken campagne	JG	0	53	53
TBC koppeling foto pakket	AG	0	42	42
Totale incidentele lasten		0	95	95
Baten				
Meningokokken campagne	JG	0	92	92
Dekking uit hogere opbrengst	JG	0	90	90
Totale incidentele baten		0	182	182

5. WNT-verantwoording 2018

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De WNT is van toepassing op GGD Noord- en Oost-Gelderland.

Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor GGD Noord- en Oost-Gelderland is € 189.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang van het dienstverband. De functie van lid van het Algemeen Bestuur en Dagelijks bestuur én van voorzitter van het Dagelijks en het Algemeen bestuur van de GGD zijn onbezoldigd.

5.1. Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen

<i>Bedragen x € 1</i>	Dhr. D.W. ten Brinke
Functie	Directeur
Duur dienstverband in 2018	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Gewezen topfunctionaris?	Nee
Echte of fictieve dienstbetrekking?	echte
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	n.v.t.
Individueel WNT-maximum	189.000
Bezoldiging	
Beloning	134.693
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	18.491
Subtotaal	153.184
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	
Totaal bezoldiging	153.184
Gegevens 2017	
Duur dienstverband in 2017	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2017 (in fte)	1,0
Bezoldiging 2017	
Beloning	135.693
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	17.285
Totaal bezoldiging 2017	152.978
Individueel WNT-maximum 2017	181.000

Overige leidinggevende topfunctionarissen

In het kader van de WNT vallen ook de leden van het Dagelijks en Algemeen Bestuur onder de definitie van topfunctionaris. Aangezien alle bestuursleden onbezoldigd bij de GGD NOG werken, volgen hieronder de termijnen waarin de bestuursleden in 2018 zitting hebben gehad in het Algemeen/ Dagelijks Bestuur.

Gemeente	Bestuurslid	Duur dienstverband in 2018	Algemeen Bestuur	Dagelijks Bestuur
Aalten	H.J. Rijks J Wikkerink	1/1 – 4/7 5/7– 31/12	X X	
Apeldoorn	B.G. Bloem D.H. Cziesso	1/1 – 4/7 5/7 – 31/12	X X	X X
Berkelland	M.H.H. van Haaren	1/1 – 31/12	X	
Bronckhorst	A.R. Peppelman E. Blaauw	1/1 – 4/7 5/7 - 31/12	X X	
Brummen	J. Pierik-van der Snel	1/1 – 31/12	X	
Doetinchem	F.H.T. Langeveld J. Huizinga	1/1 – 4/7 5/7 – 31/12	X X	X
Elburg	W. Krooneman	1/1 – 4/7 5/7 – 31/12	X X	X
Epe	D. van Norel C.M. de Waard-Oudesluijs	1/1 – 4/7 5/7 – 31/12	X X	X X
Ermelo	A.L. Klappe H. de Haan	1/1 – 4/7 5/7 – 31/12	X X	
Harderwijk	G.J. van Noort M. Companjen	1/1 – 4/7 5/7 – 31/12	X X	
Hatterm	M. Hospers	1/1 – 31/12	X	
Heerde	H.J. Berkhoff	1/1 - 31/12	X	
Lochem	T. van der Linden H. van Zeijts	1/1 – 31/12 1/1 – 31/12	X X	
Montferland	I.T.J.M. Wolsing W.G.H. Sinderdinck	1/1 – 4/7 5/7 – 31/12	X X	
Nunspeet	G. van den Berg	1/1 – 31/12	X	X
Oldebroek	E.G. Vos-van de Weg	1/1 – 31/12	X	
Oost Gelre	J. Hoenderboom	1/1 – 31/12	X	
Oude IJsselstreek	L.G. Kuster	1/1 – 31/12	X	
Putten	G. Priem	1/1 – 1/10	X	
Voorst	W. Vrijhoef	1/1 – 31/12	X	
Winterswijk	I.G. Saris	1/1 – 31/12	X	X
Zutphen	P.C.M. Withagen M. ten Broeke	1/1 – 4/7 5/7 – 31/12	X X	
Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG)	A. Vermeulen	1/1 – 31/12		X

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2018 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2018 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

6. Schatkistbankieren

De Wet schatkistbankieren schrijft voor dat de decentrale overheden, waaronder ook de GGD NOG, al hun overtollige liquide middelen en beleggingen aanhouden bij het Ministerie van Financiën. In 2018 is een drempelbedrag bij de bank gehanteerd van € 250.000. Er zijn geen overschrijdingen geweest in 2018.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x €1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	250			
		1e	2e	3e	4e
		kwartaal	kwartaal	kwartaal	kwartaal
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	213	210	222	224
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	37	40	28	26
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	17.121			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	17.121			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250			

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
Verslagjaar					
1e 2e 3e 4e					
kwartaal kwartaal kwartaal kwartaal					
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	19.147	19.154	20.432	20.581
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	213	210	222	224

7. Balans

7.1. Balans per 31 december 2018

X €1.000

ACTIVA	Balans per 31 december	
	2018	2017
VASTE ACTIVA		
<i>Materiële vaste activa</i>		
Investerings met een economisch nut	1.244	1.311
<i>Financiële vaste activa</i>		
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	36	38
VLOTTENDE ACTIVA		
<i>Voorraden</i>		
Gereed product en handelsgoederen	57	48
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		
a. Vorderingen op openbare lichamen	520	419
b. Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.217	2.872
c. Overige vorderingen	43	40
Totaal Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.780	3.331
<i>Liquide middelen</i>		
Banken	221	209
Kassen	2	1
Totaal Liquide middelen	223	210
<i>Overlopende activa</i>		
a. Van overheidslichamen te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.	42	73
b. Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	569	938
Totaal overlopende activa	611	1.011
Totaal vlottende activa	4.671	4.600
TOTAAL GENERAAL	5.951	5.949

X € 1.000

PASSIVA	Balans per 31 december	
	2018	2017
VASTE PASSIVA		
<i>Eigen vermogen</i>		
a. Algemene reserve	1.618	1.618
b. Bestemmingsreserves	1.197	1.345
c. Gerealiseerd resultaat	213	193
Totaal eigen vermogen	3.028	3.156
<i>Voorzieningen</i>		
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	138	299
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		
	0	0
Totaal vaste passiva	3.166	3.455
VLOTTENDE PASSIVA		
<i>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		
Overige schulden	551	425
<i>Overlopende passiva</i>		
a. Van overheidslichamen ontvangen voorschotbijdragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van volgende begrotingsjaren.	572	688
b. Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen.	1.569	1.268
c. Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	93	113
Totaal overlopende passiva	2.234	2.069
Totaal vlottende passiva	2.785	2.494
TOTAAL GENERAAL	5.951	5.949

7.2. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. In de Financiële verordening GGD NOG zijn nadere kaders opgenomen voor de waardering en afschrijving van vaste activa.

7.2.1. Toerekening baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

7.2.2. Waardering balansposten

Alle balansposten zijn opgenomen tegen nominale waarde tenzij anders is aangegeven.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

De materiële vaste activa met economisch nut worden afgeschreven in:

- 10 jaar: meubilair, kantoorinventaris, archiefstellingen, kasten, witgoed, keukenapparatuur;
- 5 jaar: specifieke softwarepakketten;
- 4 jaar: automatiseringsapparatuur zoals printers, pc's, ICT-apparatuur, (behalve mobiele apparatuur) netwerkvoorzieningen;
- 3 jaar: mobiele automatiseringsapparatuur zoals laptops, telefoonapparatuur en –voorzieningen;

Voor investeringen in gehuurde gebouwen, waarbij de investeringen een sterke relatie hebben met het gebouw, gelden afschrijvingstermijnen welke niet langer zijn dan de resterende looptijd van het huurcontract.

Kapitaallasten (rente en afschrijving) worden berekend vanaf het halfjaar volgend op de aanschaf van de activa.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Op waarborgsommen wordt niet afgeschreven.

Vorraden

De voorraden vaccins worden gewaardeerd tegen de laatste inkoopprijs van het betreffende jaar ofwel verkrijgingsprijs.

Debiteuren en Overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

7.3. Toelichting op de balans per 31 december 2018

7.3.1. Vaste Activa

Toelichting Materiële Vaste Activa

X € 1.000

Materiële vaste activa	Gebouwen	Auto- matisering	Apparaten	Inventaris	Totaal 2018	Totaal 2017
Aanschafwaarde primo	864	669	209	379	2.121	2.085
Investeringen		149		57	206	54
Desinvesteringen		-36		-37	-73	-18
Aanschafwaarde ultimo	864	782	209	399	2.254	2.121
Afschrijvingen primo	-181	-371	-143	-115	-810	-550
Jaarlijkse afschrijving	-86	-115	-36	-37	-275	-272
Inhaalafschrijving		-28	30		1	-6
Desinvesteringen		36		37	73	18
Afschrijving ultimo	-267	-478	-150	-116	-1.010	-810
Boekwaarde primo	1.045	1.040	351	495	1.311	1.535
Boekwaarde ultimo	597	304	59	283	1.244	1.311

Per 31-12-2018 is de boekwaarde van kapitaalgoederen afgerond € 1,2 miljoen. De GGD NOG heeft in 2018 € 206.000 geïnvesteerd. Het betreft vooral investeringen in laptops, bureaus en smartphones.

Toelichting Financiële Vaste Activa

De financiële vaste activa betreft betaalde waarborgsommen voor sleutels en huur van panden.

7.3.2. Vlottende Activa

Toelichting Voorraden

De boekwaarde van de voorraden betreft de per 31 december aanwezige voorraad vaccins:

X € 1.000

Vorraden	Stand ultimo 2018	Stand ultimo 2017
Voorraad vaccins	57	46
Voorraad VVV-bonnen	0	2
Totaal voorraad	57	48

Toelichting uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

X € 1.000

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Stand ultimo 2018	Stand ultimo 2017
Vorderingen op openbare lichamen	527	425
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	3.217	2.872
Overige vorderingen	43	40
Voorziening overige vorderingen	-7	-6
Totaal kortlopende vorderingen	3.780	3.331

Toelichtingen Overlopende Activa

X € 1.000

Overlopende activa	Stand ultimo 2018	Stand ultimo 2017
Totaal overlopende activa met een bepaald bestedingsdoel	42	73
Nog te ontvangen bedragen	81	251
Nog te ontvangen statushouders		210
Nog te ontvangen Rijksvaccinatie	58	
Nog te factureren Forensisch	18	71
Nog te factureren Technische Hygiëne zorg	110	79
Overige overlopende activa overheidslichamen	63	50
Vooruit betaalde kosten	239	277
Totaal overige overlopende activa	569	938
Totaal overlopende activa	611	1.011

X € 1.000

Overlopende activa	Stand primo 2018	Mutatie bij	Mutatie af	Stand ultimo 2018
<i>Van overheidslichamen te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel</i>				
Opleiding AIOS nog te ontvangen	8		-8	0
Opbrengst ECA	32	42	-32	42
Opbrengst JGZ	33		-33	0
<i>Totaal overlopende activa met een bepaald bestedingsdoel</i>	73	42	-73	42

7.3.3. Vaste Passiva

Toelichting Eigen Vermogen

X € 1.000

Eigen vermogen	Saldo primo	Toevoeging	Onttrekking	Totaal saldo 2018
Algemene reserve	1.618	0	0	1.618
Gerealiseerd resultaat	193	213	-193	213
Reserve personele lasten	444	50	0	494
Reserve Publieke Gezondheid Statushouders	50	118	-168	0
Reserve Volwassen en Ouderenmonitor	23	23	0	46
Reserve Fricriebijdrage Apeldoorn	828	75	-246	657
Saldo ultimo	3.156	479	-607	3.028

De algemene reserve vormt de weerstandscapaciteit van de GGD NOG. De weerstandscapaciteit zijn de middelen en mogelijkheden waarover de GGD NOG beschikt om risico's af te dekken. De risico's zijn niet begroot, niet voorzienbaar, onverwachts en substantieel.

Om te bepalen welke omvang de algemene reserve moet hebben om als organisatie voldoende weerstandscapaciteit te hebben, verwijzen wij naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag 2018.

Het gerealiseerd resultaat 2017 van totaal € 193.000 is als volgt bestemd;

- Dotatie reserve Publieke Gezondheid Statushouders € 118.000
- Dotatie reserve Fricriebijdrage Apeldoorn € 75.000

GGD NOG heeft per 31 december 2018 de volgende bestemmingsreserves:

- Personele lasten;
De bestemmingsreserve personele lasten is gevormd voor de feitelijke verplichting van verlofdagen per einde van het jaar. In 2018 wordt er € 50.000 aan toegevoegd
- Volwassen en Oudermonitor;
De volwassen en ouderen monitor neemt de GGD NOG eens in de 4 jaar af. In 2018 is aan deze reserve € 23.000 toegevoegd.
- Publieke Gezondheid Statushouders;
Uit de reserve Publieke Gezondheid Statushouders is € 168.000 onttrokken voor de gemaakte kosten in exploitatie 2018. Hiermee loopt deze reserve per 31 december 2018 op nul.
- Fricriebijdrage Apeldoorn;
De gemeente Apeldoorn heeft de GGD NOG een frictievergoeding betaald van € 1.203.000 voor de bij de GGD NOG ontstane kosten als gevolg van het uitnemen van de Jeugdgezondheid. De frictievergoeding heeft betrekking op de periode 2017 – 2021. In 2018 is er € 246.000 onttrokken uit deze reserve voor de afdekking van de lasten.

Het resultaat uit het vorige boekjaar is als volgt bestemd:

X €1.000

Gerealiseerd resultaat	Resultaat 2017
Reserve Publieke Gezondheid Statushouders	-118
Reserve Fricriebijdrage Apeldoorn	-75
Totaal	-193

Het saldo van de rekening van baten en lasten 2018 bedraagt positief €213.000. Het Algemeen Bestuur neemt een besluit hoe het resultaat wordt bestemd.

7.3.4. Voorzieningen

Toelichting Voorzieningen

X € 1.000

Voorzieningen	Werkloosheid wet	Langdurig zieken	Boventallig personeel	Totaal saldo 2018
Saldo primo	2	154	143	299
Toevoeging	25	0	0	25
Onttrekking	0	-86	-30	-116
Vrijval	-2	-68	0	-70
Totaal	25	0	113	138

De voorziening WW bestaat uit de WW-aanspraken van (tijdelijk) personeel in dienst van GGD NOG. Vanaf 2018 houdt GGD NOG geen voorziening aan voor langdurig zieken. Voor het afdekken van de risico's van de salarislasten welke niet direct of indirect toegerekend kunnen worden aan onze producten en programma's, is de voorziening boventallig personeel gevormd.

7.3.5. Overlopende Passiva

Toelichting Overlopende Passiva

X € 1.000

Overlopende passiva	Stand ultimo 2018	Stand ultimo 2017
Totaal overlopende passiva met een bepaald bestedingsdoel	572	688
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen		
Huisvestingskosten	77	50
Nog te betalen personeel / inhuur derden	60	116
Advieskosten	25	15
Automatisering	76	33
SOA / MMK / TBC	153	58
SLIMMER Achterhoek	24	
GIDSgelden	47	
Overig nog te betalen kosten	39	33
Nog te betalen overige personeelslasten	1.002	944
Belastingen	66	19
	1.569	1.268
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen		
MOA gelden		72
ROAZ		11
Jong Leren Eten	65	
Overig	27	30
Totaal overige overlopende activa	93	113
Totaal vlottende schulden	2.234	2.069

X € 1.000

Omschrijving	Stand primo 2018	Mutatie bij	Mutatie af	Stand ultimo 2018
Van overheidslichamen ontvangen voorschotbijdragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van volgende begrotingsjaren				
Bijdrage soa	550		-109	441
Samen in beweging bewoners		66		66
Publieke Gezondheid Vluchtelingen	50		-50	0
Overige bijdragen van overheidslichamen	88	65	-88	65
Totaal overlopende passiva met een bepaald bestedingsdoel	688	131	-247	572

8. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Niet uit de balans blijkende verplichtingen neemt de GGD NOG in de jaarrekening op als de financiële verplichting € 221.000 overschrijdt.

De GGD NOG is eigenrisicodragers voor wachtgeld- en werkloosheidsuitkering. Wanneer voormalig personeel dat is afgekeurd, bij herkeuringen weer (gedeeltelijk) arbeidsgeschikt wordt verklaard, dient de GGD NOG alsnog voor de lasten van wachtgeld- of werkloosheidsuitkering te betalen. Er kunnen daardoor altijd weer nieuwe verplichtingen ontstaan. Voor de bekende gevallen is een voorziening gevormd.

In oktober 2018 is een overeenkomst voor kopieerapparaten getekend voor de periode van 24 maanden met een optie voor 6 maanden. De jaarlijkse lasten van de nieuwe overeenkomst zijn ruim € 97.000.

In september 2018 heeft GGD NOG een overeenkomst telefoon- en datadiensten voor twee jaar gesloten met Vodafone. De jaarlijkse lasten die voortvloeien uit deze overeenkomst zijn ruim € 138.000.

Voor de locatie in Warnsveld is vanaf 1 oktober 2015 een contractuele verplichting aangegaan van € 192.000 per jaar met de gemeente Zutphen voor de huurperiode van 5 jaar.

In het Gelre Ziekenhuis in Apeldoorn wordt een onderzoekslocatie voor TBC, reizigersvaccinatie en SOA gehuurd. Het huurcontract is ingegaan per 1 april 2015 en heeft een looptijd van 5 jaar. De aangegane huurverplichting per 31 december 2018, inclusief servicekosten en dienstverleningsovereenkomst, bedraagt per jaar ruim € 74.200.

9. Controleverklaring

(van de onafhankelijke accountant - volgt)

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Algemeen Bestuur van de GGD Noord- en Oost Gelderland

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van de GGD Noord- en Oost Gelderland te Apeldoorn gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken 2018 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van de GGD Noord- en Oost Gelderland op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en in overeenstemming is met de bepalingen van en krachtens de WNT;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen, zoals opgenomen in Normenkader 2018 van de GGD Noord- en Oost Gelderland.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2018;
- 2 het overzicht van baten en lasten over 2018;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 8 december 2018 (inclusief het normenkader) en het Controleprotocol Wet Normering Topinkomens 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de GGD Noord- en Oost Gelderland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 171.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten bedraagt inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Controleprotocol WNT 2018.

Wij zijn met het Algemeen Bestuur overeengekomen dat wij aan het Algemeen Bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 10.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- de inleiding
- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van *het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur* voor de jaarrekening

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV en in overeenstemming is met de bepalingen van en krachtens de WNT. Het Dagelijks Bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder gemeentelijke verordeningen, zoals opgenomen in normenkader 2018. In dit kader is het Dagelijks Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die

relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het Algemeen Bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Voor een overzicht van onze verantwoordelijkheden inzake de controle van de jaarrekening verwijzen wij naar de website van de NBA www.nba.nl (Standaardpassages in controleverklaring).

Doetinchem, 11 april 2019

Stolwijk Kelderman

R.H. Gosselink-Wolbrink RA

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

10. Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht afrekening Meldpunt Maatschappelijke Zorg

Omschrijving	Beschikking 2018			Realisatie 2018		
	uren	tarief in €	bedrag in €	uren	tarief in €	bedrag in €
Coördinator	1.230	88,63	109.015	1.230	89,29	109.827
Projectondersteuning	1.350	54,21	73.184	1.350	54,61	73.724
Correctie			-5.098			
Totaal coördinatie	2.580		177.100	2.580		183.550
Totaal Bemoeizorg	2.730	72,00	196.560	3.268	72,00	235.276
Verpleegk. spreekuur dak- en thuislozen	90	67,77	6.099	89	68,27	6.042
<i>Centrale Toegang</i>						
Projectcoördinatie	3.000	75,08	225.240	3.000	75,63	226.890
Psychiater			0	0		0
Beroep en bezwaar						
Zorgmonitor			12.000			12.000
Totaal centrale toegang	3.000		237.240	3.000		238.890
Totaal generaal	8.400		617.000	8.936		663.758

Dekking kosten Meldpunt Maatschappelijke Zorg

Omschrijving	Beschikking 2018	Realisatie 2018
	Budget Noord-Veluwse gemeenten	617.000
Nog na te betalen subsidie		20.000
Balanspost 2015		6.400
Totaal Inkomsten	617.000	643.400

Bijlage 2: Afrekening subsidieverlening Zutphen MZ

Omschrijving	Uren	Tarief in €	Bedrag in €
Subsidie Backoffice multiprobleemsituaties/vangnet Zutphen 2018			
Inzet verpleegkundige	800	75,08	60.064
Inzet adm. medewerker	100	54,21	5.421
Afronding			
Totaal toegekende subsidie	900		65.485
Kosten Backoffice multiprobleemsituaties/vangnet Zutphen 2018			
Inzet verpleegkundige	825	75,63	62.395
Inzet adm. medewerker	198	54,61	10.813
Totaal gerealiseerde kosten	0		73.208
Afrekening subsidie			
Ontvangen voorschot			65.485
Kosten			73.208
Afrekening			-7.723

Bijlage 3: Gezond in de stad Apeldoorn 2018

Omschrijving	Begroting 2018		
	uren	tarief in €	bedrag in €
Epidemioloog		89,29	0
Gezondheidsfunctionaris			
Beleidsmedewerker	24	109,24	2.622
Totaal personele kosten			2.622
Inhuur derden			75.845
Materiele kosten			20.283
Totaal generaal			98.750

Realisatie 2018		
uren	tarief in €	bedrag in €
19	89,29	1.652
		€ -
68	109,24	7.428
		9.080
		96.129
		0
		105.209

Dekking GIDSgelden Apeldoorn

Omschrijving	Begroting 2018
Gemeente Apeldoorn	98.750
Balanspost 2017	
Totaal Inkomsten	98.750

Realisatie 2018	
	98.757
	6.117
	104.874

Bijlage 4: Afrekening algemene Inwonerbijdrage

Begrote Inwonerbijdrage per gemeente 2018

Gemeente	Aantal inwoners 31-12-2016 incl Apeldoorn	Aantal inwoners 31-12-2016 excl Apeldoorn	Begroting 2018 Publieke Gezondheid in €	Begroting 2018 JGZ in €	Begroting 2018 Totaal in €
Aalten	27.017	27.017	193.853	186.147	380.000
Berkelland	44.200	44.200	317.145	304.538	621.683
Bronckhorst	36.443	36.443	261.487	251.093	512.579
Doetinchem	57.024	57.024	409.160	392.896	802.056
Montferland	35.294	35.294	253.242	243.176	496.418
Oost Gelre	29.592	29.592	212.329	203.889	416.218
Oude IJsselstreek	39.543	39.543	283.730	272.452	556.181
Winterswijk	28.942	28.942	207.665	199.411	407.076
Regio Achterhoek	298.055	298.055	2.138.610	2.053.602	4.192.212
Apeldoorn	160.025	-	1.148.215	-	1.148.215
Brummen	20.844	20.844	149.560	143.615	293.176
Epe	32.490	32.490	233.123	223.856	456.979
Hatterm	12.011	12.011	86.182	82.756	168.937
Korting Hatterm ivm Logopedie			-	3.136-	3.136-
Heerde	18.558	18.558	133.158	127.865	261.023
Lochem	33.494	33.494	240.327	230.774	471.101
Voorst	24.156	24.156	173.325	166.435	339.760
Korting Voorst ivm logopedie			-	6.290-	6.290-
Zutphen	47.385	47.385	339.998	326.483	666.481
Regio Midden IJssel / Oost	348.963	188.938	2.503.886	1.292.359	3.796.245
Elburg	23.045	23.045	165.353	158.780	324.133
Ermelo	26.614	26.614	190.961	183.371	374.332
Harderwijk	46.274	46.274	332.026	318.828	650.854
Nunspeet	26.867	26.867	192.777	185.114	377.891
Oldebroek	23.240	23.240	166.752	160.124	326.876
Putten	24.395	24.395	175.039	168.082	343.121
Regio Noord Veluwe	170.435	170.435	1.222.909	1.174.299	2.397.208
Totaal GGD Noord en Oost Gelderland	817.453	657.428	5.865.405	4.520.260	10.385.665
Bijdrage per inwoner			7,18	6,89	14,07

EEK
GEZOND
HOUST

Realisatie en afrekening Inwonerbijdrage per gemeente 2018

Gemeente	Aantal inwoners 01-01-2018	Realisatie 2018 excl JGZ	Realisatie 2018 JGZ	Realisatie 2018 Totaal	afrekening bijdrage per
Aalten	26.980	192.808	185.281	378.089	1.912-
Berkelland	44.055	314.831	302.541	617.372	4.311-
Bronckhorst	36.335	259.661	249.525	509.186	3.393-
Doetinchem	57.311	409.563	393.574	803.137	1.081
Montferland	35.608	254.466	244.532	498.998	2.580
Oost Gelre	29.643	211.838	203.569	415.407	811-
Oude IJsselstreek	39.560	282.708	271.672	554.380	1.801-
Winterswijk	28.999	207.236	199.146	406.382	694-
Regio Achterhoek	298.491	2.133.112	2.049.840	4.182.952	-9.260
Apeldoorn	161.161	1.151.708	-	1.151.708	3.493
Brummen	20.759	148.350	142.559	290.910	2.266-
Epe	32.787	234.306	225.160	459.466	2.487
Hatterm	12.150	86.828	83.438	170.266	1.329
Korting Hatterm ivm Logopedie		-	3.136-	3.136-	-
Heerde	18.572	132.721	127.540	260.262	761-
Lochem	33.601	240.123	230.750	470.873	228-
Voorst	24.242	173.241	166.478	339.719	41-
Korting Voorst ivm logopedie		-	6.290-	6.290-	-
Zutphen	47.434	338.978	325.746	664.724	1.757-
Regio Midden IJssel / Oost Veluwe	350.706	2.506.257	1.292.245	3.798.501	2.256
Elburg	23.101	165.087	158.643	323.730	404-
Ermelo	26.794	191.478	184.004	375.482	1.150
Harderwijk	46.775	334.269	321.220	655.489	4.635
Nunspeet	27.087	193.572	186.016	379.588	1.698
Oldebroek	23.503	167.960	161.403	329.363	2.487
Putten	24.302	173.670	166.890	340.560	2.561-
Regio Noord Veluwe	171.562	1.226.037	1.178.175	2.404.212	7.004
Totaal GGD Noord en Oost Gelderland	820.759	5.865.405	4.520.260	10.385.665	0
Bijdrage per inwoner		7,15	6,87	14,02	

